

Tárgy: Klímavédelmet és tiszta levegőt Budapestnek

Tisztelt Berki Krisztián, Főpolgármester-jelölt Úr!

A klímaválság már most érinti a budapestiek mindennapjait. Elég a zivatarok után az utcákon hömpölygő csapadékra, a hőhullámokban elviselhetetlen, 50 fokos burkolatokra gondolnunk, vagy felidézni a 2018-as nyári, rendkívül alacsony dunai vízállást. Az éghajlatváltozással egyre gyakoribbá válnak a rendkívüli időjárási helyzetek. Ezekre fel kell készülnünk, és egyúttal csökkentenünk kell a kibocsátásainkat is. Csak így védhetjük meg Budapest lakosságát, és akadályozhatjuk meg, hogy az éghajlatváltozás elviselhetetlenné tegye a fővárosiak mindennapjait.

A Greenpeace Magyarország ezért most arra kéri az önkormányzati választáson induló főpolgármester-jelölteket, hogy konkrét vállalásokkal tegyék egyértelművé: megválasztásuk esetén a klímaválság elleni harc élére állva megvédik Budapest lakosságát.

Kérjük, szeptember 30-ig írásban nyilatkozzon nekünk arról, hogy vállalja-e a következőket:

- 2019 év végéig felállítja a Klímaügyi Titkárságot, amelyhez biztosítja a budapesti klímastratégia megvalósításához szükséges erőforrásokat, és delegálja a szükséges döntési és irányítási jogköröket.
- 2020 közepéig cselekvési tervet készít a fák, fasorok, fahelyek védelmére és újak telepítésére, a zöldterületi ellátottság javítására, a zöldfelületek és vízfelületek arányának növelésére, valamint a fővárosi vízbázisok védelmére, megfelelő költségvetés hozzárendelésével.
- 2020 közepéig költségvetés hozzárendelésével cselekvési tervet készít a hőhullámok hatásainak mérséklésére, a műszaki infrastruktúra szélsőségekhez való adaptációjára, illetve hőségiadó protokollt készít.
- 2020 év végéig cselekvési tervet készít a Fővárosi önkormányzat, valamint a fővárosi közszolgáltatásokat végző gazdasági társaságok épületeinek és működésének energetikai korszerűsítésére, energiahatékonyságuk növelésére, illetve megújulókkal való ellátásukra, költségvetés hozzárendelésével.

A klímaválság elleni küzdelem és az egészségvédelem szorosan összefügg egymással. Ez kifejezetten érvényes a közlekedés tekintetében, mely Budapesten egyik fő felelőse a légszennyezettségnek.

Évente több ezren halnak meg idő előtt a fővárosban a rossz levegőminőség miatt. Az egészségkárosító levegőminőség miatt az Európai Bizottság pert indított Magyarország ellen a PM10 határérték túllépések miatt és kötelezettségszegési eljárást a nitrogéndioxid-szennyezettség okán. A nitrogéndioxid-szennyezés számottevő része a dízel járművekből származik, melyek száma és átlagéletkora is nőtt Magyarországon az elmúlt másfél évtizedben [1] - miközben ezeket a gépkocsikat sorra tiltják ki Európa városaiból [2] Ha ez így megy tovább, hazánk települései a használt dízelek roncsstemetőivé válnak. Fővárosi iskoláknál és néhány forgalmas budapesti csomópontnál végzett légszennyezettségi méréseink azt mutatják: a hivatalos mérőállomásoknál lényegesen kritikusabb egészségkárosító nitrogéndioxid-szennyezettség tapasztalható a város több pontján [3] [4]. A belsőégésű motorok használata továbbá a klímaválsághoz is nagymértékben hozzájárul [5].

Mindezek miatt a következőkben várnánk konkrét elköteleződését szeptember 30-ig:

- Budapestet megszabadítja a szennyező személygépjárművektől. Kérjük, küldje el nekünk a szennyező dízel és régi benzines személygépjárművek fokozatos kitiltására vonatkozó ütemtervét (mely EURO-besorolású meghajtású járműveket mikortól tiltana ki).
- Fellép a szennyező buszok (BKK, valamint turistabuszok) és BKK hajók szennyezése ellen. Kérjük, küldje el nekünk ezen gépjárművek fokozatos kitiltására (mely EURO-besorolású meghajtású járműveket, mikortól tiltana ki), valamint a BKK szolgáltatásának keretében futó autóbuszok és hajók modernizálására vonatkozó ütemtervét.
- Légszennyezés alapján korlátozza, idővel kivezeti az egyéb szennyező járművek (tehergépjármű, munkagép, robogó, stb.) használatát Budapestről. Kérjük, hozza nyilvánosságra erre vonatkozó konkrét terveit.
- Fellép a dunai hajók szennyezése ellen. Kérjük, hozza nyilvánosságra ezzel kapcsolatos konkrét terveit.

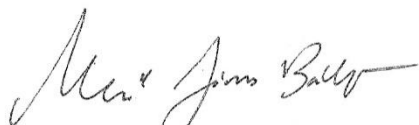
Biztosak vagyunk benne, hogy Ön számára sem közömbös a fővárosban felnövő gyerekek, a lakosok egészségének állapota, életminősége, és egyetért velünk abban, hogy az érdemi cselekvés nem halogatható tovább Budapest tiszta levegője, és saját, valamint gyermekeink, unokáink biztonságos jövője érdekében.

Tájékoztatásul közöljük, hogy fenti levelünket a honlapunkon is elérhetővé tesszük.

Válaszukat várjuk legkésőbb szeptember 30-ig, melyet értékelés után október első hetében nyilvánosságra hozunk.

Budapest, 2019. szeptember 20.

Válaszát várjuk tisztelettel,

Mező János Bálint
ügyvezető igazgató
Greenpeace Magyarország

Perger András
klímaszakértő
Greenpeace Magyarország

Simon Gergely
környezetkémikus szakértő
Greenpeace Magyarország

Jegyzetek:

[1] Míg 2005-ben 2 888 735 autó, ebből 447 854 dízel volt a magyar utakon, addig 2017-re 3 471 997 autó lett hazánkban és ebből 1 055 268 dízel. Eközben jelentősen nőtt az autók átlagéletkora Magyarországon - 2006-ban 10,3 év volt a hazai kocsik átlagéletkora, 2017-re 14,1-re nőtt. Tájékoztatási adatbázis, Szakstatisztikák témák szerint – <http://statinfo.ksh.hu>
<http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/index.jsp>

[2] A Greenpeace felmérése a szennyező gépjárműveket kitiltó városokról:
<https://docs.google.com/document/d/1-Y8NAexlPKG5nltOy2ahZqFRMkAo7csB96N1PGi3I34/edit>

[3] A Greenpeace Magyarország iskolák környékén történt légszennyezettségi méréseinek eredményei, 2019 március második felében történt mintavétellel, 16 nitrogéndioxid-szennyezettséget mérő eszközzel:
<https://hu.greenpeace.org/tiszta-levegot/iskolai-levegoszennyez-es-meresek/>

[4] A Greenpeace Magyarország 2019 áprilisában, buszmegállóknál történt légszennyezettségi méréseinek eredménye:
www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlemeny/4332/jelentos-nitrogen-dioxid-szennyezettseg-a-buszmegallokban/

[5] A globális üvegházgáz-kibocsátás közel tizedéért az autóiipar felelős; 2019. szeptember 10. www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlemeny/5449/a-globalis-uevghazgaz-kibocsatas-kozel-tizedeert-az-autoipar-felelos/
<https://www.greenpeace.org/hungary/sajtokozlemeny/5449/a-globalis-uevghazgaz-kibocsatas-kozel-tizedeert-az-autoipar-felelos/>